

Szerkesztőségi iroda:

Főiac, Osulak-féle ház,
 Ková a lap szellemi részét
 illető közlemények
 küldendő.

Kiadó hivatal:

Pollák Mór könyvnyomdája,
 Ková a hirdetések és
 előfizetési pénzek
 bérmentesen intézendők.

NEMERE.

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdászati lap.

A háromszéki „Házipar-egylet” és a „sepsi-szentgyörgyi önkényes tűzoltó-egylet” hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen lap heten-
 kint kétszer:
 csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy
 vidékre postán küldve
 Egész évre . . . 6 frt — kr.
 Fél évre . . . 3 frt — kr.
 Negyedévre . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetmények díja:

3 hasábos petit-sorért, vagy
 annak helyéért 6 kr.
 Bélyegdíj külön 30 kr.
 Nyilvánt. sora 15 kr.

A berlini merénylethez.

(—) A Vilmos császár ellen újabb inté-
 zett merénylet egész világ részvétét felkeltette.
 Nincs nemzet, nincs egyetlen párt közlönye,
 mely a legnagyobb utálatlaltól ne fordulna el
 ezen kétségbeesett gonoztettől, mely az ily
 örült, eszeveszett merényleteket a leghatáro-
 zottabban el ne kárhoztatná. És méltán. Mert
 a társadalom ítélete egy orgyilkosnak sohasem
 szokott kedvezni. Minden államban, minden
 nemzet testében támadnak örültök és gonosz-
 tevők; de egy állam és egy nemzet sincs
 olyan, mely azokat valaha kiméletben részesi-
 tette volna.

Ha most azonban megnézzük a német la-
 pokat, egymás után jönnek azokban a hírek
 különbözően különböző elfogadásokról, elítélte-
 sekről, mivel ez vagy amaz „sértegette” a csá-
 szárt, vagy sajnálkozott a felett, hogy a gyil-
 kos nem talált halálosan. Minden becüle-
 tes állampolgár vére fellázad az ilyen hírek
 hallatára; míg a német social-demokraták tap-
 szolnak a botrány felett, csak nekik nem jut
 eszébe, hogy egy gyilkos eszme győzelmét
 ünnepelni nem vág bele a mai kor keretébe.

A socialismus kérdését Oroszország fel-
 akarja vinni a kongresszusra s lehet, ha sike-
 rülni fog neki e kérdést feldobni, talán sokkal
 hosszabbra nyújthatja azzal a tárgyalások me-
 netét s talán oly ténnyel vezetheti félre a meg-
 hatalmazottak figyelmét, a honnan kevesebb
 kitátásuk lehet az orosz követeléseket meg-
 akadályozni. Van azonban a kongresszuson két
 államférfi, kiknek jelenlétük meg fogja akadá-
 lyozni a socialismus kérdése felszínre juttatását.
 Egy nemzetközi reactio támogatói nem lesz-
 nek ők a kongresszuson.

Monarchiánk államférfiai ugyanis nyugod-
 tan nézhetnek a socialismus illető kérdések
 eshető tárgyalása elé. Ők nem hivatkozhatnak
 ténnyekre; a magyar tudta tisztelni koronás
 királyában, uralkodója fenséges személyében a
 létező törvényeket mindig. S bár alig van ál-
 lam, melyben az ellenzéki különféle árnyalatok
 oly sajátos elemekké találhatók mint nálunk:
 annyit mégis bátran kimondhatunk, hogy
 mi tudjuk és akarjuk a törvényt tisztelni. An-
 drassy gróf tehát nem fogja véleményével pár-
 tolni azon reactionarius intézmény eszméjét, nem
 fogja beleegyezését adni egy oly kísérlet ke-
 resztülvitelére, mely hivatva volna szabadságot,
 népjogot, alkotmányt és egyéni jogokat alap-
 jában összetenni.

Anglia hasonló szerencsés helyzetben van.
 Hol fordulnak elő strikeok, utcai zavarok, mun-
 kások lármái oly nagy számmal, mint épen ott?
 És mégis Anglia a mostani alkotmányos rend-
 szer alatt még nem bajlódott lappangó, vagy
 kitört összeesküvéssel; ott sem kell
 Viktoria királynőnek életét féltetni. Igen, mert
 valamint monarchiánk úgy Anglia sem kezdett
 irtó háborút az elégtelenség munkások ellen; s
 ha a bajon valahol segíteni kellett, nem az
 egyéni szabadság korlátozásával, hanem a mun-
 kás nyomor enyhítése által igyekezett annak
 elejét venni. Csak tekintünk vissza a gyári
 munka időt s a gyermekmunka szabályozását
 illető törvény keletkezési indokaira s annak
 eredményére: meg fogjuk látni, hogy Anglia
 egy pár ily csekély concessio árán ezerek boldo-
 gságát vásárolta meg s ezerek nyomorának
 vette elejét.

Oroszország soha nem tartozott a civil-
 salt államok sorába; a hol az önkény és zsar-
 noki hatalom büzhödt légköre megmentezte a
 társadalmat, ott nem lehet csudálkozni, hogy
 egy berlini merénylet felett elsápadnak s min-

den követ mozgásba akarnak hozni avégből,
 hogy a szabad gondolkodás és cselekvés terét
 nemzetközi reactionok által korlátozzák. De ná-
 lunk s Európá többi államaiban erre nincs
 szükség.

Adjon Németország is kenyeret az éhez-
 ő százezer nyomorult kezébe, kik most sohajtók-
 kal és panasszal töltik be a léget; adjon a kor-
 mány nekik tisztességes keresetet; hozzon be
 méltányos adórendszert, olcsó hitelt és alapos
 népoktatást: akkor mentve lesz a társadalom.
 Elnyomással újja nem teremtett még nemzetet
 senki. Az elnyomás elrettenti, megfélemlíti pil-
 lanatnyira az éhezők táborát; de orvosolni nem
 fogja a bajt soha.

Utálattal fordulunk el a német socialismus
 merényleteitől; mert törvény és igazság sérel-
 mént találjuk azokban; de épen azért hogy
 többé soha ne ismétlődjenek azok: népjogot,
 tisztességes bánásmódot: kell adni azoknak, kik
 elnyomva, megvetve a hatalmasok által. Jo-
 gaikat ily brutális eszközökkel akarják érvé-
 nyesíteni.

* A delegációk zárulása. Szombaton tartották
 a delegációk záruléseikat. A magyar delegációk
 zárulását a táviró hozta a tudósításokat. Az osz-
 trákok delegációk zárulását Andrássy Gyula gróf
 így szöve: Tisztelt delegatus urak! A tisztelt de-
 legáció ezennel befejezte működését s az én fel-
 adatom lesz a két delegáció egyetértésével hozott
 határozatokat a felsőge szentesítésre elő terjeszteni.
 Ugyanez alkalmából azon kellemes kötelességem-
 nek teszek eleget, hogy azon hazafias buzgalomért
 és áldozatkészségért, mellyel feladataikat a súlyos
 viszonyok közt meg tudták oldani, a felsőge leg-
 magasb köszönetet fejeztem ki. Saját és társaim
 nevében bizalmukért és támogatásukért legmele-
 gebb hálátam fejezem ki. — Ezután Trautmans-
 dorff del. elnök válaszolt udvarias szavakkal s el-
 tette a császárkirályt. Trautmansdorffhoz Herbst
 intézte az osztrák delegáció búcsúköszönetét, mire
 Trautmansdorff melegen válaszolt s erre a delegá-
 tusok hazamentek.

* A képviselőház szedán, jun. 12-én, d. e. 11
 órakor rendes ülést tart. A külföldi kereskedelmi
 szerződések ez év végeig való meghosszabbításá-
 ról fog a kormány előterjesztést tenni.

* A romániai vasúti csatlakozások kérdésében
 a román kormány megbízottja, Sturdza Demeter
 és a magyar kormány közt folyamatosan volt tár-
 gyalások megbeszéléseinek tekintetéről. A magyar
 kormány az orsova-vecseroi vasúti csatlakozás-
 nak a ploiesti-predjáli vasútvíz kiépítése előtti
 megnyitására csakis azon feltételt alatt volt haj-
 landó beleegyezni, ha a román kormány Orsovánál
 saját költségén egy közös árufelvételi épületet állít,
 ha az orsovai vonalra nézve a magyar kor-
 mányval egyetértőleg mérsékelt tarifát léptet
 életbe; ha már most kartell köt az iránt, hogy a
 szállítványok jövőre megosztassanak a vecseroi-
 va s ploiesti-predjáli vonalak közt, s ha biztosíté-
 kot nyújt a ploiesti-predjáli vonalnak jövő évi au-
 guszus 1-éig leendő kiépítése iránt. Az utóbbi —
 legfontosabb — feltételt illetőleg Sturdza ajánlatot
 is tett az osztrák államvasútnak a ploiesti-predjáli
 vonal kiépítésének ellátására, illetőleg biztosítására,
 és az osztrák államvasút erre csak oly feltételek
 alatt mutatkozott hajlandónak, a melyeket a román
 kormány nem velt elfogadhatónak. Ehhez járulván
 azon körülmény, hogy Bukarestben magát a biz-
 tosíték követelését a román kormányra nézve le-
 alázónak tekintették; a tárgyalások — legalább
 egyelőre — minden eredmény nélkül megszakit-
 tattak.

A keleti kérdés.

Positív tények hiányában, mint előrelátható
 volt, mindig újabb kombinációk merülnek föl az
 iránt, hogy a kongresszus mily módon fog hozzá-
 látni nehéz munkájához és mily sikerrel fogja be-
 fejezni. Tulajdonképen csak az utóbbi volna igaz-
 nán fontos és épen erre nézve ma sincs biztosabb
 alapja az optimista fölfogásnak, mint volt eddig,
 mert oly tények, melyek a megegyezés bizonyos-
 ságára mutatnának, máig sem ismereteselek, a régi

nehézségek ma is fennállanak és így a higgadtabb
 körökben a régi kételyek is teljes mértékben urál-
 kodnak.

Ami a kongresszus eljárási módját illeti, újab-
 ban is megerősítik, hogy formászerű ülés alatt lesz
 több ötnél, még pedig három heti idő alatt. Ezen
 ülésekben a san-stefanoi szerződés — s ez lesz
 Oroszország igazi veresége, ha a kongresszus sike-
 res lesz — egy egészen új, európai jellegű szerző-
 dés által fog helyettesíteni és „berlini szerződés”
 címmel a régi signatarius hatalmak által aláírni.
 Az egyes hatalmak közt külön kötendő szerződé-
 sek és egyezmények a főkérmény pótlékait fogják
 képezni.

A leendő európai jogrend főbb vonásainak
 megállapítása után gondoskodni fog a kongresszus
 hogy a Balkán-félszigeten megóvja egyik nemzeti-
 séget a másik által való elnyomástól. Ez szintén a
 szláv tervek erős megnyirbálását fogja maga után
 vonni, mert déli Bulgáriában, ugyisintén a Monte-
 negrónak szánt északi Albániában a görög elemek
 nem rendelkeznek a kisebbségben levő szlávok alá.

A kongresszus nagy földadataival szemben is-
 mételhetni méltán: „Várjuk a legjobbat, de le-
 gyünk készen a legrosszabbra!”

A kongresszus kitárási irák Bécsből: Ha
 a békeremények, melyekkel a kongresszust fogad-
 ják, mindenütt oly ösztent, a minőknek mutatják,
 akkor az összes érdekelt körök okvetlenül azt a
 meggyőződést nyerték, hogy Oroszország teljesen
 megpuhult és kész, a mennyire csak a külső tisz-
 tesség formái engedik, katonai vívmányaiából min-
 dent kitörölteni, a mi akár az általános európai,
 akár a külön érdekek szempontjából a többi hatal-
 mak erőlyes ellenzését hívna ki. Vajon a tények
 igazolják-e ezt a hitet, az persze még nagyon is
 bevárando. De az bizonyos, hogy Oroszország csak
 azon esetben fog mindvégig engedékenynek mu-
 tatkozni, ha valóban egész Európával és nem egyen-
 ként, eme vagy ama hatalommal fogja magát szem-
 ben látni és viszont Európa csak akkor fog tartós
 békét biztosító állapotot alkotni, ha az egyesek
 lényeges érdekeit, beleértve Oroszországot is, nem
 mellőzi, hanem összhangba hozni igyekszik.

Ausztria Magyarország a maga részéről el van
 határozva, hogy saját érdekeiből semmit sem en-
 ged lealkudni, azon érdekekből, melyek talán nem
 minden pontban európai érdekek, de sehol sem el-
 lenkezik az európai érdekekkel és melyeknek
 védelmére erőlyes támogatásra számíthat azon ha-
 talmak részéről, melyek hasonló szempontból fog-
 ják oltalmazni saját külön érdekeiket. Határozott
 egyezmények ez irányban aligha léteznek még, de
 az alap a megegyezés számára természetesen s ez
 alapon eshetőleg könnyen és gyorsan építhetni.

Az orosz hadsereg állapotáról, mint
 egy sürgöny jelenti, Totleben tábornok nem igen
 kedvező jelentést küldött a cárnak. A fővezér né-
 zete szerint az orosz sereg ez idő szerint nemcsak
 támadást nem intézhetne Konstantinápoly ellen,
 hanem saját biztonságáról kénytelen gondoskodni.
 A Balkántól délre levő orosz sereg 170,000 főből
 áll 800 ágyúval, de Konstantinápoly ellen csak 110
 ezer ember volna indítható. Észak Bulgáriában 56
 ezer ember áll Gurko tábornok parancsnoksága
 alatt, Romániában 30 ezer ember. A rhodopei lá-
 zadás 30 ezer embert foglalkoztat.

Romániában, mint egy bukaresti sürgöny
 jelenti, — általános a kívánság, hogy a kormány
 fegyveresen is igyekezzék meggátolni Bessarabiá-
 nak Oroszország általi elvételét. Parlamenti s ka-
 tonai körökben igen nagy az elkeseredés az oro-
 szok ellen.

Károly fejedelem — hír szerint — legújabb
 kísérletet tett egyezmény kötására azon eshetősé-
 gere, ha a román sereg osztrák-magyar területre vol-
 na kénytelen átlépni. Bécsből azonban olyféle vá-
 laszt kapott, hogy Ausztria-Magyarország ez eset-
 ben is csak az általános nemzetközi jogszabályok
 szerint járja el s az elébe szabott kötelességeket
 ép úgy teljesítendő, amint igénybe venné a megfe-
 lelő jogokat.

Határszéli levél.

Sóósmező, 1878. június 5.

Tekintetes szerkesztő ur!

Egyik levelemben a műveletekre fordítandó
 költségeket 100,000 frtra tettem volt. Akkor úgy
 voltam értesülve; most azonban már biztosabb tu-
 domás után nagyon is elhibázott közleményemet
 helvre kell igazítaniom. — Az itteni munkálatokra

ugyanis 39.000 forint van engedélyezve s a munkákat vezető tiszt az nyilatkozott, hogy még ebből is fenmarad, vagyis okszerű gazdálkodás folytán megtakarítható lesz 5000 forint. Hiába! A kiadás sok, a munka és munkások száma nagy: nem ok nélkül tették előttem akkora összegre a költségeket. Errare humanum est!

Különbem magam is kételkedem abban, ha ily csekély pénzzel akkora roppant munka véghez vihető volna. Csak egy futó pillantást vessünk az egészre s kitűnik, hogy a ráfordított költség aránytalanul csekély. Megnéztem a sáncot, melyet ásnak; igaz, hogy még nem hosszú, de annyira mély és széles, hogy csak egy ölnyi is abból tetemes munkaerővel állíthatnak elő. Dolgozik 600 polgári napszám, 30, olasz, 100 katoná. Csak mindeniknek 1 ftrt tegyük fel napi díját, már ez is meghaladja naponta a 700 ftrt kiadást. Számítsuk meg hozzá az ezen felül felmerülő költségeket az eszközökre, kisajátításokra stb. kiadott összegeket: aligha fogják beérni annyival, a mennyi előlegesen tervezve van.

Különbem a munkálatok folynak meglehetősen sietősen. Szegény népünknek valóságos áldás és szerencse volt, hogy most, midőn a mezei munka még nem állott be, kenyérkeresethez juthatott. Nehéz és keserű kenyérkereset ez, annyi tény, de mégis jó szívvel mennek napszámra. Egy olyan „vivendi modus“ ez, melyet a maga értéke szerint tudnak ők becsülni. Igaz, hogy itt-ott némi panaszokat is lehet hallani, hogy „bárcsak maradt volna folyóvíz a tiszték felügyelete alatt s bár fizetné a munkásokat ma is az állam, nem pedig egyes vállalkozók stb. stb.“, de azért mégis minden rendben van: szombatonként rendszeren fizetik őket s a szegény embernek ez megbecsülhetetlen jótétemény.

Különbem szép látványt nyújtanak az esténként meggyújtott tüzek, melyek körül a munkások csoportja festői tarkaságban heverész. Köröskörül homály borít mindent; az erdők komor sötétjét egyetlen csillagsugár s ijesztő némaságot semmi hang meg nem zavarja. Mikor aztán az erdőkből kiérünk: előttünk áll a számtalan lobogó fényű pástortűz, megvilágítva a munkások életerős, „gömbölyű arcát“. . . S ha a munkások zaja is elhangzott s kiki gondolatokba merülve belemélyed a szíporokázó lángok szeszélyes zsarátnokaiba: akkor egyszerre valami csudálatos szépségű melódia belezúdul a táj ünnepélyes csendjébe s kellemes, olvadó zengésével álomba ringatja a természet fiát, az egyszerű munkást is. . . A dal Olaszhon örökké viruló kék ege alatt született s elhörtök magukkal az olasz munkások hozzánk is a vadregényes, zordonabb tájakra, Erdély bércére is. . . Lám! még a munkának is megvan a maga költészete. . .

A közelebbi pár nap alatt tartott erős esőzés kissé megakasztotta ugyan a munkálatokat, hanem a mióta az idő ismét kiderült, kettőztetett szorgalommal látnak ismét dolgozni. A sáncok s különféle ásatások ismét folytatásban vannak. Csak a famunkálatok nincsenek még helyre téve, dacára annak, hogy naponta 60 ács farag folytonosan. — Roppant nagy helyet takarítottak ki a fáktól és kövektől. Némely helyeken maga a természet emelt hatalmas pyramisokat kövekből, más helyekre pedig mesterségesen próbálják meg s hordják össze azokat a kőhalmazokat, melyek háboru esetén nagy szolgálatot tesznek a hadseregnek.

Ha Andrásy minden határszállt így megerősítve viszi a kongresszus elé, semmi kétség, hogy az orosz annál csak pusztá photographiájára is meg fog retárlani.

—r —l.

A kongresszus programja.

Miután a kongresszus a keleti kérdést gyökeresen most még meg nem oldhatja, a kongresszusnak egyelőre a következő ajánlatok terjesztetnek elő:

M u s z k a o r s z á g katonai sikereiért az Örményországban kért terület nagyobbodást kapja. B u l g á r i a csak a Dunától a Balkán északi részeig fog terjedni és a szultán fenhatósága alatti souverain államot fog képezni. Bulgária a Balkántól délre Törökországgal marad és megkapja a szükséges reformokat.

S z e r b i a, R o m á n i a és M o n t e n e g r o teljesen elkülöníttetik Törökországtól és függetleníttetik. Szerbia területi nagyobbodásának kérdése nem fontos, mivel a terjedelenség Muszkaország által ugyanis el van hagyatva és Ausztriához kíván közeledni. Montenegró miatt azt hiszik, nem fog hajótörést szenvedni a kongresszus.

T ö r ö k o r s z á g megmarad jelen állapotában, de arról van szó, hogy léte biztosítsák. — A kongresszus visszatér a konstantinápolyi tanácskozásokra.

Gondolják, hogy a szultán mindent meg fog ígérni, a mit a kongresszus követelni fog, — de arról van szó, hogy ez ígéretek teljesíthetőségének a kongresszus a teljesítésről fog gondoskodni.

Ellenőrző bizottságok fogják ellenőrizni a reformok keresztülvitelét. A kisázsiai területeken az ellenőrző bizottság elnöke Anglia lenne, a Balkán felszínét nyugati részén Ausztria-Magyarország, és Muszkaország végre az úgynevezett „Uj-Bulgáriában“.

Orosz lapok véleményei az összeülő kongresszusról.

A „Russkij Mir“ a német császár ellen elkövetett merényletet kárhoztatva, a többi között így ír: Ugy látszik, hogy valakinek szükséges épen a mostani pillanatban ezen agg és nagy uralkodó halála, ki hazánkat őszinte szövetségében egyesítette és magas polcra emelte nemzetét. Kapcsolatban ezen merénylettel önként így emlékeztet az Ali Suavi által a szultán „tulságos engedékenysége“ folytán ismeretlen tényezők kálauzálása alatt eszközölt konstantinápolyi kísérlet. A vándorló angol-török harci Mithad basa szükségesnek találta megtagadni, visszautasítani minden egyetemlegeséget volt pártfogoltja tétellel. Idővel kiderül, hol rejlik tulajdonképpen a különféle Hódéletek és Nobilingokat mozgósító hozó titkos rugó; de nincs semmi valószínűség abban, hogy ezen rugó ágai az újabb török érdekek titkos körébe terjednek. — Ily rossz előjelek mellett nehéz valami jót várni az összeülő kongresszustól, a melyről most oly önbizalommal beszélnek Londonban és Bécsben. Berlin városát a Vilmos császár ellen elkövetett merénylet miatt nem tartja alkalmas helynek a kongresszusra. „Európa komolyan készül oda menni, dacára az ottani rossz előjeleknek. A német nemzet mostani hangulata nyomasztó a Németország egyesítője és uralkodója élete ellen megfoghatatlan merénylet benyomása alatt s székárvasába kell most mindenféle harcias és békés szellemű diplomatáknak összegyűlni közvetlen eszmecsere végett holmi keleti bonyodalmakra vonatkozólag, melyekkel most legkevésbé foglalkoznak a német nép és német kormányférfiak. A kongresszus csak igazító hatást tehet a már ugys felháborodott németion közvéleményre. Ugyaníly hatást tehet az „általános meglepődés“ a kongresszus alkalmából a melyhez az „Agence generale russe“ is csatlakozott. Berlin most nem tördök az idegen diplomáciával, nem a tivol kelet sorsával, az orosz-angol viszályal; mindez ugys idegen ügy a német birodalomra nézve, most pedig ezen ügyek alkalmatlanok neki és terhesek. A kongresszus Berlinnek nem jön kapóra, noha ezen város elkecseregett hangulata talán időszerű a kongresszusi orosz ellenfelek érdekeire vonatkozólag.

A német császár elleni merénylethez.

Berlinből írják: Szerdán éjjel fogták el az az első személyt, ki ellen azon alapos gyanu van, hogy tudomással bírt a merénylet tervéről s hogy indirecte részt vett abban. Csütörtökön több büntetés nyomára jött a rendőrség, a kiknek elfogatása azóta megtörtént. Négy egyetemi hallgatót is elfogtak. — A vizsgálat magától érthetőleg a legnagyobb titokban folyik, ugys hogy egyes részletek nehezen szivároghatnak ki a nyilvánosságra. Az elfogott Junker nevű egyénről azt írják, hogy Junker, ki állítólag érintkezett Nobilinggel, ugys nyilatkozott volna, hogy nem is ismeri Nobilinget. Nem is bir valószínűséggel, hogy Nobiling ezen embert, ki nem egyéb egy nagyozó schwadronneur-nél — beavatta volna terveibe. Gucsenből azt írják, hogy Nobiling egy fivére kevés évvel ezelőtt a 49. számú pomeraniai gyalogezredben mint hadnagy szolgált, de kényszerítve volt onnan bucsut venni. Gucsenből erre nyomtalanul eltűnt; mint később kiderült, Törökországba ment, a török hadseregbe lépett s a legutóbbi orosz-török háború alkalmával a harcra ént esett el.

Berlinben mult csütörtökön a királyi palotával szemben levő katonasereg legénységét megkésztették s éles töltéssel látták el őket. Ezen intézkedés összeköttetésbe lehet hozni azzal, hogy több rendőrlőlyféle nyilatkozatokat hallott, hogy „fel kell gyujtani a palotát“.

A „N. A. Ztg.“ egyik száma írja, hogy magas helyről arról értesült, hogy az angol rendőrség Londonban már a merénylet előtti napon tudta, hogy másnap Berlinben valami történni fog. — A londoni jelentés ugys hangzott, hogy az ottani socialdemokraták nagy izgatottságban vannak, a rendőrök csak azt nem tudták kikutatni, hogy mit akarnak.

Ugyancsak a „N. A. Ztg.“ szerint június 5-én Bécsből magántávirat érkezett a Posthoz következő tartalommal:

Andrássy gróf tegnap azt beszélte a delegáció néhány tagjának, hogy jelentést kapott, mely szerint az angol rendőrség egy nappal a merénylet előtt értesítette az angol kormányt, hogy a socialisták közt nagy a forrongás, valami fontos esemény van készülöben.

Végre meg arról értesít a „N. A. Ztg.“ hogy Párisban vasárnap reggel utólag el kellett kobozni a „Père Duncene“ ép akkor megjelent első számát. Vezércikkében oly pontok fordultak elő, melyeket pár órával később a berlini merénylet véresen igazolt. E pontok egyike így hangzik:

„Mint köztársaságok, könyörtelen gyűlölettel gyűlöljük, tekintet nélkül helyre és időre a királyságot, legyen az mérsékelt vagy féktelen, hamisítlan vagy álcázott. . . . Csak egy jogos háború létezik: az elismert jog lázadás a diadalmas erőszak ellen. Minden uralkodó fölött el van már törve a pálcá!“

A „N. A. Ztg.“ azt következteti, hogy mindezek a berlini merénylettel benső kapcsolatban állanak, de információinak hitelességét csökkentheti

az a körülmény, hogy a londoni rendőrségre vonatkozó értesülését az angol lapok teljesen alaptalannak állítják.

Berlin, jun. 8. A berlini katonai helyőrség legénysége s tisztjei közül a pünkössti ünnepekre egy se bocsátottat szabadságra Nobiling igen sokat szenved. A szövetség tanács ma a birodalmi gyűlés feloszlatásának kérdésével foglalkozik.

Berlin, jun. 8. A socialdemokrata munkásképzőegylet fejeit: Milset és Kirnert elfogták. A nevezetteknek a napokban házmotozás is tartatott. Az elfogott egyetemi hallgatók egynek kivételével újra szabadon bocsátattak.

Berlin, jun. 8. Dr. Wolrus szerint Nobiling életben s ép elmével megtartható lesz s így ki fog lehetni őt hallgatni. Noha már most is Nobiling minden kérdésre válaszol, a vizsgáló bíró mégis vonakodik folytatni a kihallgatást, mivel az orvosok attól tartanak, hogy a netáni felindulás Nobiling állapotát rosszabbra fordíthatná. A kihallgatás folytatása tehát a jövő hétre halasztott.

Berlin, jun. 8. A trónörökös Dr. Lewint Nobiling szülőihez küldte részvétlenek kifejezésére. A tisztikar, a melynél Nobiling fivérei alkalmazva vannak, kérelmezte, hogy ne mozdítsák el őket.

Berlin, jun. 8. Ma tartott törvényszéki tárgyalás nyolc felségsértési vátséggal vádolt felett, ezek közt hét 1-től 6 évig terjedő fogságra ítéltetett, egy vádlottra nézve a tárgyalás elnapoltatott.

Videki élet

Kézdí-Vásárhely, 1878. június 10.

Tisztelt szerkesztő ur!

Ámbár mostanában csakis a háboru, diplomácia, császár elleni merényletek stb. vannak napi rendben, mégis kérem, adjon becses lapjának valamely zugában egy kis helyet békés irányu néhány soromnak.

Sztupa ur színtársulatáról akarok néhány kiemelést szót mondani, a mite társulat minden egyes tagja igazán megérdemel akár mint a művészet helyesen fel fogott terjesztőt, akár mint a társadalomban oly állást foglaló egyének, kiknek szerény magaviseletök s működésük terén kifejtett buzgalom által az eddigiektől eltérően a legkedvezőbb benyomást teszik közönságunkra.

Különbösen feltűnő e társulat működésében a kerekdedség, egyöntetűség és a csin, mely minden előadásban nyilvánul, továbbá a dekorálás, mely általában kifogás nélkül, dicsegetet érdemel. Meg is tesz a közönség mindent, hogy színészei kedvét megnyerje, számba se véve a már huzamos időt át tartó esőt, sárt, tömegesen jelenik meg s ha nem is zsufolt házt, de szép számú közönség viharos tapsai s éljenzései közt folynak az előadások.

Hogy kik a legtehetségesebbek e társulatnál bajos még ez ideig meghatározni, mivel a tagok a különböző szerepekörökben mint a pályatér versenyzői, egymást mulják fölül; legfőbb a szakavatott rendezésre mondhatunk annyit, hogy az semmi kívánni valót nem hagy hátra.

Hir szerint Sztupa ur innen távozva, Sepsi-Szentgyörgyön szándékozott bérletet nyitni, de később tudomásra jutott, hogy az ottani színikör építése — ámbár ő, a mint mondják, segédkeztet igért az építkezés körül — elmaradt; ennél fogva ha itt bevégezte előadásait, Maros-Vásárhelyre fogja társulatát vinni.

(Hogy városunkban a színikör építését illetőleg kétségessé, kissé sajtáságosan hangzik, de igazat kell adnunk t. levelezőnknek. Ha meggondoljuk, hogy a város eddigi színi helyiségét „diszteremé“ átalakították, egyszerűságmindenkorra kizárta onnan a színészetet; ha meggondoljuk, hogy a Benkő kert volt első fekvésénél fogva csak igen kedvező időben s így is tetemes átalakítások mellett lehetne alkalmas színi előadásokra: nem csodálkozunk a Sztupa ur társulata habozásán s magunk is azt ajánljuk, hogy csak menjen jóravaló tagjaival oda, hol „érdemeknek kedvezőbb az ég!“ Nekünk be kell ezuttal önrünk azzal a gyenge vigasztalással, hogy t a l a n „jövöben“ városunk előjárósága maga is pártfogása alá fogja venni a mindenkitől elhagyott mostoha gyermeket — a színművészetet. Szerk.)

Böln, 1878. június 6.

Folyó hó 1-én és 2-án tartattak meg unitárius felekezeti iskolánkban a közvizsgálatok. A szép számmal megjelent közönség élő tanubizonyossága annak, hogy a tanító urak vizsgájának meghallgatására fordított idő nem pazarlás.

Első sorban vizsgázott Tamási István tanító ur az I. IV. osztályos tanulók. Tekintve a szorgalmi idő rövidségét, mely a roncsolt torokból miatt csak jelen év január 1-én vehette kezdetét: elég szorgalommal és odaadással végezte tanítói kötelességét, a mi a gyermekek előhaladásából kitűnt; csak a nyelvtant nem dolgoztatta ugys, a miként azt a IV. osztály tananyaga megkívánja.

Folyó hó 2-án vizsgát tartott kántortanító Albert Lőrinc ur, ki a II. és III. osztályos tanulókat tanította jelen iskolai évben; itt is a tanév rövidsége gátolag hatott a tanulók szellemi előhaladására, a mi különösen a nyelvtannal volt észreve-

hető. Különben szorgalma tanító urnak dicsérendő.

Az nap délután vezértanító T. Vitális Domokos ur vizsgája következett az V. és VI. osztályos tanulókkal a termet zsufolásig megtöltött közönség jelenlétében.

Elsőször is kezdjük a nyelvtanon. Az olvasás teljesen szabályos és helyes hangsúlyozással volt betanítva, úgy szinten a szavallás is, továbbá a nyelvtan teljes egészében meg dolgozva úgy, a mint azt a népiskola csak megkívánhatja, némi tájékozást nyújtva az irodalomtörténetből.

A számtanból oly könnyűséggel dolgoztak, a mi még felnőtteknél is rendkívül meglepő volna; A történeken mindenféle nemei fel lettek dolgozva a gyakorlati példákban, a melyeket vezértanító ur úgy látszik, ügyességgel tud megvalósítani.

A természetrajzból az állatországot dolgozták fel; különösen kiemelendő az antropologia, mivel a gyermekek az emberi test belsejéről, vérkeringéséről, az izom rendeltetéséről, a mi a belső és külső mozgással jár, szóval az egész emberi testről a leghelyesebb képet nyújtották.

A természettan tanításában tanítónk úgy látszik, szigorúan követi azt az elvet: hogy mindent kísérlet után. S míg az életben a különféle készületeknek, a melyek a természet törvényén alapulnak, fölkeresi és egy egészszé foglalja össze, addig másfelől természeti tünemények megértésével eloszlatja a babonák sűrű fellegét és tévhitait. — Nem mulasztom el megemlíteni azt is, hogy mily csinos kis tornagyakorlatokat és katonai gyakorlatokból a rendeknek alakítását és fejlődését mily egyszerre és pontossággal végezték a gyermekek, mely a vizsgáló teremben mutatott be a kedvezőtlen és mégis kedvező idő miatt.

Végül a fent leírtakból az olvasó közönség is meggyőződhetik, hogy vezértanító Vitális Domokos ur a nevelés terén mily sikerrel és teljes odaadással fáradoz, hogy igazán belső ösztönétől kell hivatva lennie a tanítói pályára, mely anyagilag is nincs megjelölve és ezenkívül az igazán megérdemelt méltánylás helyett sokszor hideg közönyösséggel és hátalansággal jutalmaz. De említett tanító uralt és távol legyen.

A siker és eredmény, melyet bemutatott, oly meglepő és áldásos a gyermekekre nézve, a melyért fogadják a szülők és tanítványok megérdemelt elismerését és köszönetét.

Iskoláinkról megemlékezett bölöni Mikó Dezső ur, a ki az általa összegyűjtött adomákból hat példányt jutalom könyvvül szíves volt küldeni, a miáltal szülőföldje iránti szent és forró érzelmait s a tanítvány iránti melegérdeklődését bizonyította be. Ez a nemes kebelnek legmagasabb tette, a mely a dicséretet önmagában hordozza. Tőlünk is fogadjuk el a t. adakozó ur, hálás köszönetünket.

Az egyház is vezértanító Vitális Domokos ur indítványára hozott 18 drb bibliát, melyek a legszorgalmasabb és legkevesebbet mulasztó tanulók közt kiosztattak.

A vizsgát bezárta vezértanító Vitális Domokos urnak a szülők és gyermekekhez intézett buzditó beszéde.

Bölöni.

A házi ipar köréből.

Erdővidék, 1878. június 8.

Tisztelt szerkesztő ur!

Midőn lapja telve van érdekesebbnél érdekesebb levelekkel s azt az összes magyar lapok hasábjaira teszik át, először azon örömet fejezem ki, hogy hazánk e keleti határán született és virágzó lapocská, a „Nemere” lehet, talán nem sokára egyike lesz a magyar lapok legolvasottabbjainak. Vajha ebből a magyar nemzetre nézve mindig örövendes híreket olvashatnánk!

A házi ipart meghonosító egyesület május 22-én alapszabályait megállapította, elfogadta és méltóságos Potsa József főispán urhoz, a magas minisztériumhoz jutattas végett el is küldötte. Az egyesület pénztára gyarapítására má 5 30-án a baróthi Ágát nevű erdőben majális rendezett, hol adakozás után begyűlt 47 frt 85 kr. Az adakozók névsora: Henter Károly 2 frt, Révai Pál 40 kr. Zsigmond Bénédi 20 kr. Zathurek József 1 frt, ifj. Dániel Gábor 5 frt, Jakab Gyula 2 frt, Mór József 50 kr, br. Rauber Ottó 1 frt, Zathurek Gyula 2 frt, Bartha Károly (bardoci) 2 frt, Boér Albert 1 frt, Bartha Sándor 2 frt, Bartha Mór 2 frt, Dániel Lajos 1 forint, Bíró Albert 1 frt, Vincze István 1 frt, Császár Sámuel 30 kr, Vinkler András 40 kr, Langer Herman 50 kr, Daner István 2 forint, Gáspár Antal 1 frt, Langer Vilmos 50 kr, Beke József 50 kr, N. M. 50 kr, Benedek Áron 1 frt, Kelemen J. 2 frt, Ágoston József 20 kr, Greguss János 2 frt, Török Áron 1 frt, Deák Albert 1 frt, Csizsér Albert 1 frt, Pál János 1 frt, Fekete Ferenc 1 forint, Gergely Ferenc 1 frt, Szilágyi Sándor 50 kr, Cirmai Lajos 50 kr, Vagginger 1 forint, Kamenický 1 forint.

A létesítendő „erdővidéki népbank” alapszabályai is május 29-én lettek megállapítva és elfogadva s e felől említett uton a minisztériumhoz felterjesztve. A népbank részvényesei egyre szaporodnak s az összes 10 kros betétek már 400 felé járnak. Azon reményben vagyunk, hogy ezer betéttel indulhatunk meg, mely 5 év alatt 30,000 frt tőkét s 60,000 frt forgalmat csinál Erdővidéken. — Ohajrandó lenne, ha Baróth közönsége minden ere-

jével gyámolitáná a még bölcsőjében is elég erős szülőjött.

A házi ipart meghonosító egyesület tovább is aláírási ívet tart Debicki Mihály baróthi gyógy-szerésznél, ki az elől említett gyűjtést is buzgósággal eszközölte. Felhívom azért Erdővidék értelmiségét, ne késsék filléreit meghozni amaz egyesület javára, melynek élete újabb életet s jólétet fog hozni e vidék számára. Gazdák, lelkészek, tanítók, tőkepénzesek s általában minden foglalkozásban élők! nem tudjuk, hogy gyermekeink nem fognak-e idők múltán ez egyesület emelőjén táplálkozni. Az idők és körülmények változnak s változtatnak minket is. Nem szabad felednünk, hogy a tudomány mellett párhuzamos lépéssel kell, hogy előre haladjon az ipar is.

Az egyesület alapszabályai megerősítése után tagja lehet az egyesületnek csekély díjjal mindenki. Hiszem, hogy számosan leszünk, kik annak anyagi és szellemi életét támogatni fogjuk.

Ugy legyen!

F — n.

Felhívás.

A háromszéki „Erzsébet” árva leány nevelő intézet, a kézi-vásárhelyi „Stephanie” menház s a közközház kezelő bizottságai a nevezett intézetek javára egy tárlat rendezését tűzték ki feladatukul.

Ezen tárlat rendezésének elhatározásakor két cél lebegett a bizottságok szeme előtt: t. i. egy felől az, hogy általa a még gyámoltásra és pártolásra oly nagy mértékben szükségét érző jótékony intézetek alapvagyona gyarapodjék, másfelől pedig vidékünk minden egyes haladni vágyó és másokra buzdítólag hatni törekvő lakójának alkalom nyujtassék ismereteit, szorgalmának, ügyes gyakorlatosságának és szakképzettségének egész vidékünk érdekében hasznosítható eredményeit másokkal közölni s nem egy szükséges díszes és hasznos munka, vagy tárgy előállításával a közfigyelmet felbuzsítva, lendítve hatni általános jólétünkre. Így eltekintve attól, miszerint mindnyájunkra nézve megnyugtató örömdetést hatást gyakoroland, ha egy csomóba összegyűjtve látjuk, miszerint oly sok tekintetben háttérbe szorított vidékünk távol az ipar közforgalom központjaitól magára is életképes és kiállítani tud mindent, a mi az izlés, csinoság és hasznosság tekintetében szükséges; reméljük, nemcsak helyi érdekünk s nemcsak a három intézetre, hanem az egész vidékre nézve pártolást érdemlő olyan vállalatnak fog tekintetű, a melyet tömeges pártolás által mentől sikerlebbé tenni mintegy hazafi és honleányi nemes kötelesség.

A kiállítás Kézi-Vásárhelytől leend az 1878. év lefolyása alatt valószínűleg késő nyár vagy korai ősz idején. Ezen tiszteletteljes felhívás íly korán csakis azon szándékból tetítik, hogy a kik arra hosszabb munkát igénylő tárgyat kívánnak kiállítani, annak elkészítésére még most időt fordíthassanak.

Az idő és részletek később fognak közhírre tétetni.

Kézi-Vásárhelytől, 1878. június 4.

Br. Szentkereszty Stepháné,
a fentebbi intézetek
elnöke.

CSARNOK.

A színekről.

(Folytatás.)

Angolország Keighly nevű városában bizonyos Sharp nevű fiatal ember a sárga színt ki nem állhatta. Egyszer egy mulatságban kedvese sárga ruhába öltözött; e miatt a szerelmeknél szokásos civódás fejlődött ki; a bájos kedves könnyen vette fel a dolgot és imádójának kiadta az utat. Az elgátlasztott fiatal ember haza ment, egy szobát befestetett sárgára és lefeküdt ágyába azon kijelentéssel, hogy soha többé onnan felkelni nem fog, és beváltá szavát. Még 49 évet élt fekvé, csak egyszer volt beteg s 280 fontot nyomott, mikor meghalt. Tehát egy fűlszárad kellett arra, hogy a sárga szín iránti gyűlölettel szerelmi bujában meghalasson. Ő tehát megcáfolta a tudósok azon nézetét, hogy a sárga szín az életet rövidíti s az epimérigyek növekedését elősegíti. A sárga különben a hervadás, a haldoklás színe. — Sok poeta megénekelte már busabbnál busabb rymthmokban az ősi haldokló természetet. Mikor minden hervadásnak indul s a dallamos szellő a sárgára aszott fűszálak balsamos illatával játszik s panaszos nótákat muzsikál, a melyekre egy-egy bukott szerelmes akkorákat sohajt, hogy a sárga-piros levelek ijedőtkben mind le kérőzködnék a fa tetejéről s csak a kopasz ág meredezik az ég felé intőjelelül a világnak, hogy minden mulandó: pénz, világ, hírnév, sőt még a szerelem is. Köztudomás szerint a legtöbb vers öszel lát napvilágot; a nap pedig elrejtőzik, hogy ne lássa a fűzfapoe-ták kinos előlködését. Ígádatatlan azonban, hogy a legtöbb költszet a legtöbb halni készülő természet sárga színében van. Az óriási gépezet, a föld nyugodni készül, még egyszer megrázkódik és oda van minden ékessége. A sárga-piros levelek busan zörögnek, a csipős szél hajítja őket tova, messzire, ki tudja hova? Minden elfonyad, sárga

lesz, a mire az enyészet szellője rálehel. S a lélek ekkor gondolkodik; a legszebb emlékek a legmagasztosabb vágyakkal egyesülve a természet haldoklása alatt kelnek fel. Az élet legnagyobb költészete; a költességerzét soha nem hevíti úgy az embert, mint öszel, mikor a mulandóság szomorú hírnökét: a sárga halált látja mindenütt. Hogy a sárga szín a képzelem nagy befolyással van s hogy az különösen a beteg lelket felcsigázza: sok visszaélésre adott alkalmat. Például a híres francia csudaorvos és delejező Mesmer, valahányszor delejező gyógyított, sohasem kerülte ki figyelmét a beteg lelki állapota és gondoskodott róla, hogy a képzelem eltalált állapotban legyen. Egész Párisban egy ház sem volt oly gyönyörűen felbuzorva és berendezve, mint a Mesmeré. Drága üvegtermények titokteljes sárga világót bocsátottak a tágas termekbe, melyek egészen tükrökkel voltak befűdve. A narancsvirágok kedves illattal tölték el a folyosókat, a kandallók parkányzatán antik edényekben nagy teljes sárga színű déli virágok pompáztak. Aeoli hárfazene hangzott panaszos sohajszerűen a távol szobákból, miatt időnkint szelid női hangok törték meg a halk, titokteljes csendet, mely az egész házban uralkodott. A termek sárga fényárban usztak s így a belépő idegeit azonnal lebilincseltek a delejező orvos számára. Régebben a sárga a hatalom színet képviselte. Az arany és a nyp az isteni bölcsességet jelentette. A régiek egybírán mindent, mi szép és jó volt: aranyszínnel festettek; a jobb időket aranykornak nevezték. A világ legrégibb hírlapja, mely Pekingben jelenik meg, talán azért tartja fenn még ma is régi alakját, a mennyiben ugyanazon betűkkel, ugyanolyan sárga selyemre nyomatva jelenik meg most is, mint ezer évvel ezelőtt. A sárga színű ételek, mint pl. a méz, bölcsességet, szeretetet jelentett nálok. Az előkelő salonoknak ma is divatos színe a sárga s azt mondják, hogy egy barna nő sárga ruhába öltözve igen csábító alak.

A veres színt a régienél a tűz képviselte, mely megszenteltetést és újjászülést jelentett. Ez okból égették meg a régiek halottaikat s ezért ugranak az indusnók ma is máglyára, hol elhunyt férjük teste hamvad el, hogy lelkük megtisztulva mehessen a menybe. Ma már nem részesül a veres szín ily nagy tiszteletben s mindenesetre a legkiállthatatlanabb színek közé tartozik. — Miss Milly Clears, Amerikában élő művész nő a múlt évben egyik angol barátjához egy idevágó levelet írt; a reánk tartozó rész az én gyenge fordításommal így hangzik: „Ne gondold kedvesem, hogy én itt paradicsomi boldogságban élek, sőt annyi a bajom, annyi a bocsánatos kellemetlenség, melyekkel napról-napra találkozom, hogy nem csodálkozhat rajta, ha még mindig kisasszony vagyok; különben ennek egyéb oka is van: mindjárt meglátod. Az európai ember előtt neveltség, de nálunk megtörtént, hogy egy lapszerkesztő egy hónapra beszüntette lapját, mivel ki kellett mennie vidékre, hogy azon cipőket, kalapokat, harisnyákat, tyukokat, macskákat és kutyákat, melyek neki előfizetési díjakul ígértettek, — felszedhesse. Én is úgy élek: a berekedésig éneklek nekik valami szép áriát s mikor azt hiszem, hogy művészetemmel magam után hódítottam a közönséget: bemegyek a terembe, hol a begyűlt jövedelemen osztoznom kell. Multkori fellépéseimkor ezek voltak osztályrészem: 50 hálófőkötő, 35 drb szivar, 15 pár hálópapucs, 1 papagály, 11 drb fűstölt hal, egy doboz fogpiszkáló, 6 csibuk szárazstól, 8 férfing, egy bandola (huos hangszer), 300 tojás, 4 fazék, 3 dollár és 2 macska. Elképzelheted, hogy ilyen bevételek mellett az embernek nem lehet jó kedve a művészethez. Hanem ez még mind semmi: te tudod, hogy ki nem állhatom azt, a mi veres, legyen az férfi, vagy a legpompásabb kanapé. S engem egy bennszülött veres folyvást ostromol szerelmével; ha nálam van, unatkozom és ásitok roppant nagyokat; ő azt mondja, hogy olyankor nagyon szép vagyok. Ha előadásom van: a legszebb piarobba beletapsol, e miatt boszusan rontok rá és ütlegekkel fenyegetem; ő pedig azt állítja, hogy a világon én vagyok a legszebb nő, mikor haragszom. Egyszer említettem neki, hogy szükségem volna két vagy három chignonra, de itt nem lehet olyan jókat kapni, mint Londonban; alig egy hónap múlva érkezék a hajóval az én számomra egész láda-had, talán 40 darab; el nem tudtam képzélni, mi lehet; felbontottam mind és képzélt: mindenki tele volt a legutóbb veres chignonnal. Az én udvarlóm 2 vagy 3 chignonot rendelt, de a „vagy”-ot rövidítve írta és a kereskedő 203-át olvasott és bocsánatot kér, hogy nem tud küldeni, csak 100 darabot, de majd utána pótolja. Engem a guta akart megütni és nem tudom, minek köszönjem, hogy kikerültem. — Ez a másik sokkal szomorúbb. Egy fiatal ember vidékről házassági ajánlatot tett nekem, azt írá, hogy engem jól ismerek már; különben ő gazdag és mellékelte arcképét. Szép, csinos barna ifju volt. Megirtam neki, hogy nincs kifogásom ellene, jöjjön hozzám, látogasson meg. Tegnap el is jött; de bár veszett volna otthon, — veres haja van. Azonnal végre lett minden szerződésnek. Persze a fénykép bar-át mutatott. Így üldöz engem a veres és még megérem, hogy hálóbba kerülök. Tehát még kisasszony vagyok s úgy látszik, hogy annak is maradok jó ideig. Isten veled. Csókol a te szomorodott szívű barátod.” Azt híhetnők, hogy csak Magyarországon nem tisztelik a veres színt, pedig hát más nemzet is úgy van vele. Az angoloknál

különben divatos szín ez. Az egyiptomiak pokolistene is ezen színnel ábrázoltattak, kinek egykor veres ökröket és veres haju embereket áldoztak. A nép itelete szerint még ma is roszt jelent: álnokságra, árulkozásra és ravaszságra mutat az; — azt mondják, hogy Judásnak is veres haja volt. (Az nincs bebizonyítva, hogy veres szakállja is lett volna.)

(Vége következik.)

LEGUJABB.

A Rothschild-consortium a közös alapoknak Ausztriát illető részét a hatvan milliós hitel fedezésére átvette.

A német szövetségtanács ma határoz a birodalmi gyűlés feloszlatását.

Nobilitet kihallgatni még mind nem lehet. A német császár javulás esetén Babelsbergbe viszik.

Perai hírek a szultán detronizálását és Midhat kormányzóvá kiáltását lehetnek mondják.

Batum nem lesz Oroszországé, hanem szabad kikötő marad európai garancia mellett.

A német nemzeti szabadlövők s a haladási párt jelszava az eddigi többség újbóli megválasztása. A választások július közepén lesznek.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **A mozgósítás elrendelése.** Tegnap délután a törvényhatóság a nagyméltóságú honvédelmi miniszterrel a következő távirati értesítést vette: „Ő felsége néhány közöshadseregbeni csapatok létszámának felemelését elrendelve, az esetleg névszerint megnevezett szabadságot katonák behívására haladéktalanul intézkedés teendő.” — Ezzel kapcsolatban a törvényhatóság szigorú rendeletet bocsátott ki a közösi elöljáróságokhoz, melynek értelmében a vett utasítás folytán minden intézkedés megtörtént a katonák tovább szállítására. Városunkat s általában vidékünk lakosságát a mozgósítás híre nagy izgatottságban tartja s a szabadságot ma reggel óta tömegesen jelentkezőnek a városi rendőrségnek. A mozgósítás bár még eddig csak részleges természetű, mindazáltal az előintézkedések után igen gyorsan bekövetkezhetik az általános is. A szabadságot katonáknak tiltva van mostani tartózkodásuk helyét a netalán személynként történendő behívás miatt elhagyni. — Az izgatottság ilyen esetben természetes, de népünk általában örömmel veszi a kormány erélyes intézkedését.

— **A sepsi-szentgyörgyi önkéntes tüzoltó-egylet** által folyó hó 10-én rendezett táncestély várokozón felül sikerült. A tüzoltó társulat támogatásában legnagyobb érdeme a helybeli polgárságnak van. Kötelességének tartja tehát egyetünk nyilvános köszönetet mondani azon szíves pártfogásért, melyben egyetünket mindenkor részesíti. — Bevétel volt 61 frt 50 kr, kiadás 36 frt 50 kr, tiszta jövedelem 25 frt. Felülfizettek: Demanovszki Elisné 1 frt, Jakab János 50 krt. Fogadják e szíves adakozók az egyet hálás köszönetét.

A rendezőség.

— **A sepsi-szentgyörgyi közösi iskolák** nyári közvizsgálatai f. hó 20-án veszik kezdetüket. Részletesebb sorrendjét jövő számunk hozza.

— **A papocsi gyilkosság.** Egyik közelebbi számunkban részletebben közöltük a Bede István meggyilkoltatását azon utójezzéssel, hogy a gyilkost még mind eddig nem sikerült kézhez keríteni. Illetékes helyről ma értesülünk, miszerint Bede József mindjárt az öreg halála után, tehát e hó 5-én a csendőrökkel bekísértetett a kovásznai járási bírósághoz.

— **Villámütés.** N.-Boronyón, f. hó 11-én ropant zivatar dühöngött sűrű hatalmas dörgések közt. A villám több helyen ártalmatlanul leütött, azonban a ref. templomot erősen érte. Épen isteni tisztelet után, midőn szerencsére a nép kihúzódott a templomból, midőn a tornyon és templomra leütött a villám. Összeszaggatta az orgonát, a papi széket és a szószék aranyozott koronája megfedetett. Bár nagy károkat nem tett, mindazáltal a gondviselés kedvezett a népnek, hogy szerencsésen odahagyhatták még jó előre a templomot. Általában ezen napon erős záporral dühöngött a zivatar vidékünk több helyén.

— **Dr. Lengyel Gusla** Tuszán fürdő állandó orvosa, a Csik-Tuszán fürdő, mely nem csak hatóságos gyógyvizeinél fogva, hanem mint klimatikus gyógyhely is nagy vonzerővel bír, már a legközelebbi időnyen kezdve, egy beléggző intézetet fog létesíteni.

— **Erzsébetfalva** alapításának hetedik évfordulóját június 16-án illő ünnepélyességgel ülik meg. Ez alkalommal az építendő közös iskolához alapkövet teszik le. Az ünnepély sorrendje: Délután 10 órákor szent mise, 11-kor menet az iskolához és az alapkövet letétele. Délután 4 órákor vacsere, este 8-kor tánc a szabadban. Társaskocsi a „két oroszán“-tól közlekednek.

— **Olesó aranyok.** A „Szilágy“-beszéli el a következő esetet: Szilágy-Nagyfaluban történt f. évi május elején, hogy egy a b. Bánfi Albert tulajdonát képező belső telken, ásás közben, Andre Mihály napszámos egy cserép fazékra bukkant, mely tele volt vert arany pénzzel. — Andre a Dani Mihály óla ereszébe rejtette, s nem levén soha szélső baloldali képviselő, tudott okosan hallgatni. De a Dani Mihály ereszébe rejtett kincset annak 8 éves leánya játék közben felfedezte, kinek is megtetszván, másnap az iskolába felvitte s önzetlen szívesseggel osztá szét társai közt a szép sárga darabokat. — Persze jutott a sárga pénzből néhány darab Izrael fia kezébe is, kik rögtön felismerték a játékszerst s Österreicher Ede, Nuszbaum Ferenc s több más élelemes atyai, in spe bankárok, nem egészen régészeti szempontból elindultak házról-házra, a hol iskolás gyermek volt s a sárgapénzt becsérték cukor, palavessző, írka s hasonló értékesebb tárgyakért. — Az előjáróság fülbe jutván az eset, elkezdett nyomozni, de csak is 16 darabot volt képes összeszedni. — Május 9-én kiszállott a szolgabíró is de 13 egyéntől csak 38 darabot sikerült összeszednie s így eddigelé megtaláltatott azon 2 darabbal együtt, melyet a szolgabíró Ajtai Albert, a lelet színhelyén kapott, összesen 56 darab a 198 drb közül, mennyit a körjegyző előtt az előleges nyomozás alkalmával egyesek, mint kezük közt forgattat beismertek. — Az aranyak be- és összeszedése körül oly nagy buzgalom kifejtett egyének kérdőre vonatván, jó képpel szeretnék elhitetni a bírósággal, hogy távol volt tőlük minden érdek, s a régi pénznek nem hitték valami hasznát vehetni. — Az aranyok 1702—1778. évekből valók s a sz.-sómlyi bíróház útján a zilaí kir. ügyészséghez lettek beküldve, s jelenleg a kir. törvényszék által bírói letétbe helyezték. — Hogy mily olesó volt sz.-nagyfaluban az arany, bizonyítja azon két körülmény, hogy 7 krért 36 darabot, ismét 1 krért 3 darabot vásároltak meg a buzgó régészek. — Ily árért Californiában sem lehetett volna aranyhoz jutni; tehát mégis igaz, hogy: „Extra Hungariam non est vita!”

— **A német hadihajó** elmerüléséről egy megmenekült gépész a következő levelet írta szülőihöz: „Mily borzasztó véget ért hajónk és mily csodálatosan menekültem meg! Félholtan fogott ki egy angol halász, miután már vagy egy fél óráig usztam. Tegnap lázam volt, ma már annyira jól érzem magam, hogy értesíthetek benneteket sorsomról. Életemet uszó ügyességem menté meg. A katasztrófa csak 12 percig tartott, aztán nyomát sem lehetett látni a hajónak, a falkeztonei csatornában van eltemetve. Sok száz közül alig fele mentett meg. Legrosszabbul járt még a gépészszemélyzet. 72 ember közül 27 menekült meg. A katonák közül alig egy harmad része maradt életben. — Ma este utazunk haza felé. Csupán egy öltönyt, órát s a láncomat és két gyűrűt menthettem meg. — Most elbeszéltem a katasztrófát elejétől végig: 8 órákor reggel felváltottak, fölvettem fehér nadragomat, a földelzert mentem, hogy megnézzem Dorert. „Vilmos” hajó 300 meterre volt tőlünk, „Poroszország” 500 meterre. Hirtelen egy hajó közeledett a miénkhez, kitértünk és a következő pillanatban már belénk ütközött a „Vilmos” és a katasztrófa megtörtént. Hajónk a baloldalon azonnal süllydni kezdett. A belső termekbe siettem és teljes erőből kiáltottam, hogy mentse életét aki tudja, mert 5 perc alatt el vagyunk temetve. Fél tizenegyre volt. Kivezetek. En rögtön értékesebb holmimért siettem. Még egyszer figyelmeztetek a vesztélyre, de már fölösleges volt, mindenki tisztában volt a helyzettel. Elhatározás honolt minden arcon. En a vízbe ugrottam. A hajó mindig mélyebbre süllyedt. A víz alatt usztam; szülőimre és testvéreimre gondoltam és lelkeim istennek ajánlottam. Mikor azt hittem, hogy jó távol vagyok már, a fölszínre törekedtem. Borzasztó látvány terült el szemem előtt. Mindenki kétségbeesetten kiáltott, minden uszó darabba kapaszkodtak, sőt egymásba is és úgy húzták le egymást a közös sirba. Egyszerre két menekülő fűtő kapaszkodott lábaimba. Könyörgtem nekik, hogy hagyjanak el, végre eleresztették lábaimat s egy pillanat alatt elmerültek. — Egy padot láttam közeledni. Feléje usztam, rátettem karjaimat, hogy egy kicsinyt ki-pihenjem magam. Végre egy halászcsoznak jelent meg a parton, egy kötelet dobna felém, én fogaim közé fogtam és úgy húzták a partra, mint egy cölöpöt. Erőme: fogyni éreztem, borzasztó fejfájást is kaptam; de közeledett egy csónak a „Poroszország“-tól, belevetettek — és meg voltam mentve.”

— **Megjárták Szegeden a cigányok**, kikkel az ottani kapitányságnak már temérdek baja volt. — Hiába talonozták, koplaltatták őket, csak vissza vágtyak oda mindig. A múlt héten azonban, midőn — mint a „Sz. H.” írja — megint belátogattak 15 szekérkasnyi mennyiségben, vesztőkre volt a vizi-telés. A kapitány mindenestől bevittette a karavánt a városházához s ott kimondá rájuk azt a kegyetlen ítéletet, hogy a cigány sereg minden felnőtt férfia hivatalosan kopaszra nyírassék. Nem lehet leírni azt a hatást, melyet e szentencia a cigány-ság közt előidézett. Ordítás, hajtépés, ruha-megszakgatás, földhöz vágódás, hempergés jelezte a fekete sereg kétségbeesését. Ajánlatot tettek, hogy inkább koplalnak, kiállják a 25-öt. A kapitány nem tágitott. Előrukkoltatott félszakasz hajdút birka

Nyomatott Pollák Mórál Seps-Szentgyörgyön.

PIACI ÁRAK

		S.-Szt. György jun. 7.		Brassó, jun. 11.	
		frt	kr.	frt.	kr.
H e e t e s i l o t t e r	Buza (tisztá)	9	—	9	60
	legszébb	9	—	9	10
	közepes	8	50	8	50
	gyöngébb	8	—	8	50
	Buza (vegyes)	7	—	7	55
	legszébb	6	20	6	10
	közepes	6	—	5	80
	legszébb	5	—	6	—
	közepes	4	50	5	60
	legszébb	3	30	3	30
K i l o g r.	Z a b	—	—	3	10
	közepes	—	—	5	60
	Törökbuza	5	60	5	60
	Kása	9	50	6	40
	Borsó	5	50	—	—
	Lencse	8	—	12	10
	Fuszulyka	5	50	6	—
	Lenmag	—	—	12	—
	Burgunya	1	70	1	48
	Marhahús	—	—	36	40
K i l o g r.	Disznóhús	—	—	44	—
	Juhhús	—	—	—	—
K i l o g r.	Faggyu friss	—	—	30	—

Érték- és váltó-árfolyam a bécsi cs. kir. nyilvános tőzsdén június 12.

Magyar aranyárak	90.10
„ kincstári utalványok I. kibocsátás	118.—
„ „ „ II. „	112.20
„ keleti vasut II. kibocs. államkötv.	75.—
„ „ 1876. évi államkötv.	67.50
„ vasuti kölcsön kötvény	100.75
„ földtehermentesítési kötvény	78.50
Temesvári „	77.50
Erdélyi „	76.50
Szülődézmaváltsági	82.75
Osztárk egys.-államadósság papírban	63.75
„ ezüstben	66.10
„ aranyárak	74.80
1860. államsorsjegy	114.—
Osztárk nemzeti bank részvény	818 —
„ hitelintézeti	231.75
Magyar hitelbank	214.25
Ezüst	103.10
Cs. kir. arany	5.59
Napoleon d'or	9.42
Német birodalmi márka	58.05
London	117.85

Felelős szerkesztő: Málk József.

Kiadótulajdonos: Pollák Mór.

GERENDAY A.

ajánlja gyári r. kátrában több mint 2000 darab

Síremlékeit

külön fajta gránit, márvány és természetből.

Továbbá készít minden e szakmába vágó műveket

a legújanyosabb áron.

Főraktár: Aldunaszor, Maria Valeria és régi post-utca sarkán.

Fiók-raktár: Piaristák épületében, plébánia-tér (esküdt) sarkán.

Gyári udvara: Mohácsi-utca, 4. sz. a. saját házában.